

Velencei Értéktár

A döntés az alábbi javaslat alapján született meg: A Velencei Értéktár Bizottság 2015. november 9-i ülésén a VÉB/2015/1-es határozatszám alatt a Velencei Értéktár részének nyilvánította a

Beck kápolnát.

I. A javaslattevő adatai

1. A javaslatot benyújtó személy (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Velencei Református Egyházközség

2. A javaslatot benyújtó személy vagy kapcsolattartó személy adatai:

Név: Szabó György lelkész

Levelezési cím: Velence, Templom köz .

Telefonszám: 06-22-472-372

E-mail cím: papaiszabogyorgy@yahoo.com

II. A nemzeti érték adatai

1. Nemzeti érték megnevezése:

Beck kápolna

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság környezet	☐ egészség és életmód	☐ épített
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

2481 Velence

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

X települési magyarság	tájegységi	megyei	külhoni

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Beck-kápolna

A zsidó származású, de evangélikus vallásra tért madarasi Beck-család temetkezési helye, de a családdal rokonságba került Kövér és Kilényi család némely tagja is az alkriptában nyugszik.

Az építmény kétszintes. Földszinti része alapterülete kb. 750×560 centiméter, magassága kb 6,5 méter. A földszinti belső tér szintje osztott. Az 5 méteres hosszban járdaszintű beléptőt kb. 1 méter magas, lépcsőkkel együtt 3 méter széles „oltárszint” követi.

A süllyesztett szinten található a kripta. Szerény, téglafalú, kb. 4,4 m x 4,2 m-es alapterületű építmény, mely nyugaton a bejárata vonalától „kilóg” a kápolna alól.

A kriptát barbár módon feldúlták és kirabolták a 2. világháború alatt, amikor az orosz csapatok elfoglalták a községet. A fémkoporsókat összetörték, a halottakat kiborogatták nyughelyükről.

Szabó Károlyné Beck Éva (az utolsó Beck-leszármazott) a kápolna egyharmad részét a velencei református egyháznak ajándékozta azzal a kikötéssel, hogy, ha meghal, az egyház gondoskodik eltemetéséről, sírjának gondozásáról, ill. évente az egyház emlékező istentiszteletet tart halottak napján. A kápolna fennmaradt kétharmad részét az egyházközségnek pénzen kellett megvenni két, nem a Beck-családhoz tartozó hölgytől. A református egyház mintegy 1, 2 millió forintért újíttotta fel a kápolnát. A református egyház tulajdonába kerüléskor az azonosítható halottakat a legkevésbé sérült három koporsóban helyezték el (dr. Beck Hugó, élt: 84 évet. Dr. Beck Lajos koporsója is viszonylag épp maradt. Ifjabb Beck Lajos is itt nyugszik, aki 1906-ban született.), a tiszteletes és az INRI BT munkatársai. Egy teljesen új koporsóba az azonosíthatatlan csontokat helyezték el.

Természetesen az alkriptában sokkal többen nyugszanak (Beck, Kilényi, Kövér, s talán más családok tagjai is), immár földi maradványaik zömmel nem azonosíthatók.

A kripta környezetében, Beckekhez kötődő más sírok:

A kápolna nyugati oldalánál nyugszik Szelczi József (1886-1959) és Szelczi Józsefné (?-1974.). Szelczi a Beck-család intézője volt.

Szelcziné sírja Kovács Katalinnal (?-1944.) és Kovács Júliával (?-1942) közös.

A temetőben, kissé arrébb nyugszik özv. Szabó Károlyné Beck Éva (1926-2011), Beck Lajos házasságon kívül született lánya.

6. Indoklás az értéktárba való felvétel mellett

Úgy a régi, mint az új református temető, a sírhelyek is nagy nemzeti értéket képviselnek, nem csupán kegyeleti, hanem történeti aspektusból is!

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

www.helytortenet.eoldal.hu

www.feol.hu

www.velenceblog.com

III. Mellékletek

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja

Fotó: www.helytortenet.eoldal.hu

Velencei Értéktár Bizottság

Velence, 2015. november 16.